

Luka 5,20-26

Propovijed: **Isusov nauk vs. Farizejski nauk #2**

napisao: Danijel Dragaš

2023.

MOJE UŠI KOJE ČUJU I MOJE OČI KOJE VIDE

1. (Luka 5,20) „A on, vidjevši njihovu vjeru, reče: 'Čovječe, oprošteni su ti grijesi.'“

1.1. Vraćamo se na riječ „vidio“¹. Kad je Isus „vidio“ njihovu vjeru, što je on točno prepoznao da se događa u tom trenutku? Vjerujem ovo: „Grupa ljudi bez straha, s velikom željom i ustrajnošću želi doći do mene. Oni ne mare za farizeje, ne mare za veliko mnoštvo ljudi koji se stiskaju oko mene. Oni pod svaku cijenu žele doći do Mesije. Njihovo djelo, koje su učinili ispred mene, mojih učenika, ispred farizeja i ostalog naroda, dokazuje da oni vjeruju da sam ja onaj koga je Bog poslao. Njima je sigurno moj Otac oprostio – što drugo može biti istina kad s nezaustavljivom željom žele doći do mene, i na kraju su i uspjeli!“ Moj prijedlog ovdje jest da je Isus „vidio“ da su ovim ljudima oprošteni njihovi grijesi. Njihovi postupci (plodovi) dokazivali su da im je Bog oprostio grijeh!

1.2. Je li sposobnost koju Isus prikazuje ovdje jedinstvena za njega ili nije? Moj kratak odgovor bio bi: i jest, i nije. Nitko nije kao Isus – on je jedinstven čovjek. Njegova bezgrešnost ga čini preciznijim i otvorenijim u shvaćanju onoga što Bog hoće postići u ovoj realnosti. S druge strane, naša grešnost često nas zaslijepljuje u prepoznavanju koji je put Božji, a koji nije. Povezanost između Isusa i njegovog Oca nama, običnim grešnicima, neshvatljiva je do kraja.

- I Isus kao jedinstveni Sin Božji ima autoritet koji mi nemamo i ne možemo imati. -

1.3. Idemo dalje. Je li Isus mogao djelovati odvojeno od volje svoga Oca? Sam Isus u ovom odlomku govori: „Sin Čovječji ima vlast opraštati grijeha na zemlji!“ Znači li to da je Isus mogao oprostiti grijeha kome god hoće, kada god hoće? Je li mogao samostalno djelovati, odvojeno od Očeve volje? Biblija nam daje odgovor na ta pitanja. U Evandjelju po Mateju 25,34 Isus govori narodu da, kada Sin Čovječji dođe i uspostavi svoje kraljevstvo, kraljevstvo će baštiniti oni koje je njegov Otac predodredio prije postanka svijeta, oni koje je Otac blagoslovio. Apostol Petar nam u Apostolskim Djelima 2,22 govori da je Bog Otac kroz čudesna znamenja i čudesa potvrdio tko je čovjek zvan Isus Nazarećanin. Isto tako, u Evandjelju po Luki 7,9 čitamo da je Isus bio iznenađen vjerom stotnika. Pitanje: zašto bi Isus

¹ Propovijed 28., § 3.4.

kao Bog, koji ima autoritet opraštati grijehe na zemlji, bio „iznenađen“ vjerom tog stotnika? Zašto bi Isus, koji zna sve i zna što će se slijedeće dogoditi, bio iznenađen bilo čime?

1.4. Da bismo dobili jasniju sliku o tome tko je stvarno bio Isus, moramo biti otvoreni prema pitanjima i promjenama u dosadašnjim vjerovanjima. Moramo pokušati maknuti sa strane crkvene leće kroz koje gledamo od malena. Moramo biti strastveni istraživači koji iskreno žele proniknuti u pravu sliku o tome tko je bio Isus! Zar ovi stihovi iznad ne traže upravo to od nas?

1.5. Kada pokušamo razumjeti misli samih apostola i autora Biblije, uviđamo da se njihova stajališta uvelike sukobljavaju s crkvenom teologijom. Oni su puno bolje razumjeli odnos između Boga Oca i njegova Sina, Isusa Krista. Ja sam osobno skloniji vjerovati njima nego crkvenoj teologiji. Zbog toga vjerujem da Isus nije imao sam po sebi autoritet opraštati grijehe – u skladu s Božjim planom i njegovom voljom da, ali sam po sebi ne. Drugim riječima, Isus je imao autoritet reći kome su grijesi oprošteni jer je, od svih ljudi koji su ikada hodali po planeti Zemlji, on najbolje poznao Boga Oca.

1.6. Kada farizejima govori da ima autoritet opraštati grijehe, on zapravo govori ovo: *„Moje oči, koje vide, i moje uši, koje čuju, meni daju autoritet da prepoznam komu je moj Otac oprostio, a komu nije. Vi farizeji, kroz svoje teološko uvjerenje, potpuno ste promašili u pitanju kome će biti dana Božja milost, a kome neće! Vaše leće kroz koje gledate vode vas u propast, a i one koji vam vjeruju! Bog ljubi one koji stoje pred njim slomljena i ponizna srca. Bog ne ljubi samopravedne koji misle da su dostojni njegove milosti!“*

ŠTO JE S NAMA?

2. U redu, isto tako vjerujem da i mi, obični grešnici kojima je Bog odlučio dati dar milosti, možemo prepoznati kome je Bog odlučio oprostiti, a kome nije. Za razliku od Isusa, koji je bezgrešan, mi – koji smo grešni – skloni smo pogriješiti u zaključku kome je Bog oprostio, a kome nije, i to uvijek moramo imati na umu! Samo vrijeme koje provodimo s nekim – njegove odluke, plodovi, vrijednosti koje promovira – može nam pokazati jesu li toj osobi oprošteni grijesi ili nisu. Božja volja, koju je Isus razumio kao istinu, a farizeji nisu, nije nedostižna nama ostaloj djeci Božjoj.

2.1. Kako bi dokazao svoju izjavu navedenu iznad, idemo skupa u **(Djela Apostolska 8,9-23)** „Prije u tom gradu bijaše neki čovjek zvan Šimun. On se bavio čarobnjaštvom i zavodio narod samarijski. Govoreći da je on velik čovjek svi su, od najmanjeg do najvećeg, pažljivo slušali i tvrdili: 'Ovaj čovjek je Sila Božja; ona koja se zove Velika.' I pridruživali su mu se jer ih je dugo vremena zanosio svojim čarobnjaštvom. Ali, kad povjerovaše Filipu koji je navješćivao Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem i o Imenu Isusa Krista, bijahu krštavani i muškarci i žene. I sam Šimun postade vjernik i krsti se te je neprestano bio uz Filipa. Gledajući velika čudesna znamenja što su se događala, bijaše izvan sebe od čuđenja. Kad su Apostoli u Jeruzalemu čuli da Samarija bijaše prihvatila riječ Božju, poslaše tamo Petra i Ivana. Kad oni siđoše Samarijancima, pomoliše se za njih da prime Duha Svetoga, jer još ni na jednoga od njih ne bijaše sišao; bijahu samo kršteni u Ime Gospodina Isusa. Potom Petar i Ivan položiše na njih ruke i oni primiše Duha Svetoga. Kad Šimun vidje da se Duh Sveti daje polaganjem ruku Apostola, ponudi im novca govoreći: 'Dajte i meni tu vlast da onaj na koga god položim ruke primi Duha Svetoga.' 'Propao ti novac skupa s tobom - odvrati mu Petar - jer si vjerovao da dar Božji možeš steći novcem! Ti nemaš ni djela ni prava u toj stvari, jer srce tvoje nije ispravno pred Bogom. Zato se obrati od svoje zloće i moli Gospodina neće li ti možda oprostiti tu namisao srca tvojega. Jer,

vidim da si u gorkoj žuci i u okovima, bezakonju.'"

2.1.1. Čitamo da je u Samariji postojao čovjek po imenu Šimun. On je bio čarobnjak o kojem su mnogi u narodu govorili da je on „Sila Božja.“ Kada je Filip došao propovijedati Evanđelje u Samariju, mnogi su povjerovali njegovoj riječi. Zanesen euforijom mnoštva, i Šimun čarobnjak odlučio je postati sljedbenikom Isusa Krista, to jest postati vjernik. Drugim riječima, Šimun čarobnjak je postao član apostolske crkve (zajednice). U tekstu piše da je stalno bio uz Filipa.

2.2. Nakon nekog vremena apostol Petar i Ivan zaputili su se u Samariju da polože ruke na narod koji je povjerovao u Radosnu vijest koju im je Filip proklamirao. Kaže tekst da se Duh Sveti spustio na njih. Vidjevši to, Šimun čarobnjak rekao je apostolima da i njemu daju tu vlast da to čini. Htio im je platiti da mu daju tu moć. Petar je u njegovoj izjavi prepoznao stanje srca Šimuna čarobnjaka. Drugim riječima, Petar je znao da njemu grijesi nisu oprošteni. Kako je znao? Petar je znao da onaj kome je Bog oprostio ne bi tražio moć niti slavu u svom životu.

2.3. Za razliku od ljudi u Evanđelju po Luki koji su stvarno shvaćali tko je Isus i zašto je on došao, gdje su neumorno, hrabro i poniznih srca išli naprijed u želji da ga vide, Šimun je vjerovao da može kupiti Božju naklonost. Njegovo srce nije bilo pravovaljano orijentirano. Zbog toga Petar – za razliku od Isusa, koji je rekao: „*Oprošteni su ti grijesi!*“ – govori Šimunu čarobnjaku u Apostolskim djelima 8,20-21: „*Propao ti novac skupa s tobom jer si vjerovao da dar Božji možeš steći s novcem. Ti nemaš ni djela ni prava u toj stvari, jer srce tvoje nije ispravno pred Bogom!*“

2.4. Pitanje izranja: koja je razlika između farizejskog teološkog uvjerenja i uvjerenja Šimuna čarobnjaka? Ja vjerujem nikakva! U samoj srži ona su ista! Dok je Šimun vjerovao da može „kupiti“ Božju milost, farizeji su vjerovali da „zaslužuju“ Božju milost. Niti Šimun čarobnjak niti farizeji zapravo nisu htjeli priznati tko su oni pred Bogom, a to je – bespomoćna, grešna ljudska bića koja ne zaslužuju Božju milost. I zato farizeji nisu imali autoritet prepoznati kome je Bog oprostio, a kome nije.

2.5. S druge strane, apostol Petar je razumio istinu kojom ga je Isus poučavao, a to je: „*Bog je taj koji odlučuje kome će oprostiti. To je dar Božji, to ne dolazi od ljudi.*“ I zbog toga apostol Petar je imao autoritet prepoznati kome je Bog Otac oprostio, a kome nije.

OPROST GRIJEHA JE NEVIDLJIVA REALNOST

3. Ok, idemo dalje. (Luka 5,23-25) „*Što je lakše reći: Oprošteni su ti grijesi, ili reći: Ustani i hodaj!? Ali da znate da Sin Čovječji ima vlast na zemlji opraštati grijehe: Zapovijedam ti - reče uzetome - ustani, uzmi postelju svoju i idi kući svojoj!*“ On odmah ustade pred njima, uzeo ono na čemu je ležao, te ode kući slaveći Boga.“

3.1. Zašto Isus to pitanje postavlja farizejima? Vjerujem zbog ovoga: on zna da farizeji mogu negirati istinu koju je on proglasio pred svima. Zašto? Zato jer je oprost grijeha „nevidljiva realnost“. Svatko od nas – ako je dobar u uvjeravanju drugih – može izvesti taj trik. Sama crkva (tu uključujem sve kršćanske denominacije koje su nastale kroz povijest) uvjeravala je i još uvijek uvjerava svoje sljedbenike da, ako su njihovi članovi, onda su im oprošteni grijesi.

3.2. Isus poznaje misli farizeja, on zna da oni vjeruju da ako netko nije dio njihove sljedbe, onda nije

dostojan oprosta Božjeg. I zbog njihovog krivog vjerovanja, Isus želi „vizualno dokazati“ pred svima da su njegova teološka uvjerenja prava, a njihova lažna! I kako to čini? On govori paraliziranom čovjeku: „*Ustani i hodaj!*“ I pred svima nazočnima, paralizirani čovjek je ustao i slavio Boga! U tom trenutku više nitko nije mogao negirati, uključujući farizeje i učitelje Zakona, da ono što Isus uči nije istina.

- Drugim riječima, Bog Otac je ovim čudom potvrdio svome narodu da je teološko učenje njegovog Sina, Isusa Krista, ono pravo, a učenje farizeja lažno. -

3.3. Netko će možda sugerirati da je Bog ovog čovjeka ozdravio jer je povjerovao da je Isus Mesija, Sin Božji, i da će svatko tko povjeruje također ozdraviti ako je bolestan. Ne slažem se s tom pretpostavkom. Ono što moramo izvući iz ovog događaja je ovo: glavna Božja svrha je biti dosljedan svojim planovima. „*Ja kao Bog poslao sam svoga Sina, Isusa Krista, da proklamira svijetu jedinu i pravu istinu o meni. Jedino on zna u potpunosti tko sam ja i koji je moj plan s ovom realnošću. U ovom događaju, gdje moj Sin ruši teološka uvjerenja farizeja, gdje on ruši njihovu predaju ljudsku, ja ću kroz čudo ozdravljenja paraliziranog čovjeka dokazati da moj Sin jedini zna pravu istinu.*“

3.4. Predaja ljudska, nažalost, nije ugašena s farizejima onog vremena. Ona postoji univerzalno, već tisućama godina – u kršćanstvu i u mnogim drugim religijskim i filozofskim pravcima. Teoretski govoreći, da se Isus danas pojavi usred mora ljudskih predaja koje postoje, vjerujem da bi i njih suočio s teološkom laži u koju vjeruju.

DOBAR STRAH

4. (Luka 5,26) „*Svi se zapanjiše te su slavili Boga i govorili prestrašeni: 'Danas vidjesmo čudesa!'*“

4.1. Čitamo da su svi prisutni bili u strahu zbog čuda kojem su svjedočili. Zašto su bili u strahu? O kakvom se strahu točno radi? Vjerujem da je svaki pojedinac bio u strahu jer je toga dana svjedočio nečemu što ga je suočilo sa samim sobom. Nakon ovog događaja sva ljudska predaja u koju su do tada vjerovali postala je nebitna i nevažeća. „*Danas, ja – kao onaj koji je bio prisutan ovom događaju – moram donijeti odluku: što ću učiniti s onim što sam čuo i vidio?*“

4.2. Lako je negirati i iskriviti istinu ako joj osobno nismo svjedočili. Lako je odbaciti nešto kada do nas dolazi preko desete osobe kojoj je usmeno predana ta priča. Ali ovi ljudi ovdje to nisu mogli učiniti – oni su sami vidjeli, i zbog toga nisu mogli negirati! Vjerujem da autor ovdje govori o dobrom strahu. Naravno, to ovisi iz koje perspektive gledate: dobar je za one koji su odlučili preispitati se i, na temelju onoga što su vidjeli i čuli, osobno se obvezati i vjerovati u Isusovo učenje.

4.3. Za kraj, strah od Boga mora postojati u životu jednog vjernika. Kada shvaćamo tko je Bog – da je on zapravo autor naših života, da je on onaj koji odlučuje hoćemo li biti blagoslovljeni ili ne, hoćemo li baštiniti taj vječni, neokaljan život ili ne – taj strah nas čuva od nas samih, da ne idemo stranputicom koja vodi u sigurnu smrt. Pojedinac kojega nije strah Boga neće ići Božjim putem. Takav čovjek ide svojim putem – putem propasti. Dijete Božje poštuje i ljubi svoga Oca, ali i boji ga se jer zna što je Otac u mogućnosti učiniti. Upravo zato ga sluša, i zato što sluša Oca, postaje baštinik kraljevstva skupa sa svojim kraljem, Isusom Kristom.